

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

Bfv.II.1.046/2009/5.szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a Budapesten, 2010. március 18. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A lopás vétsége és más bűncselekmények miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Pesti Központi Kerületi Bíróság 22.B.38.092/2008/7. számú ítéletét és a Fővárosi Bíróság 29.Bf.5832/2009/9. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

I. A Pesti Központi Kerületi Bíróság 2008. december 4. napján kihirdetett 22.B.38.092/2008/7. számú ítéletében a terhelt bűnösségét 3 rendbeli lopás vétségében (Btk. 316. § (1) bekezdés, (2) bekezdés II. fordulat c) pont), hamis vád büntettségében (Btk. 233. § (1) bekezdés a) pont, (2) bekezdés) és 3 rendbeli magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276. §) állapította meg, ezért őt mint többszörös visszaesőt, halmazati büntetésül 1 év 6 hónapi börtönbüntetésre és 2 évi közügyektől eltiltásra ítélte. A Budapesti XVIII. és XIX.

kerületi Bíróság 6.B.XIX.271/2005/11. számú ítéletével kiszabott 8 hónapi, és a Pesti Központi Kerületi Bíróság 14.B.X.2.356/2005/16. számú ítéletével kiszabott 10 hónapi - végrehajtásukban mindkét esetben 3 évi próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetés végrehajtását elrendelte, a Pesti Központi Kerületi Bíróság 7.B.X.4.657/2005/11. számú ítéletével kiszabott 6 hónapi fogházbüntetés vonatkozásában engedélyezett feltételes szabadságot megszüntette és a terheltet kizárta a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből.

A Fővárosi Bíróság, mint másodfokú bíróság, a 2009. október 8. napján megtartott nyilvános ülésen meghozott 29.Bf.5.832/2009/9. számú ítéletével a kerületi bíróság ítéletét annyiban változtatta meg, hogy a terhelt különös visszaesői minőségét megállapította, egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

A kerületi bíróság ítéletének történeti tényállása szerint a terhelt 2007. március-május hónapjaiban a következő bűncselekményeket követte el:

- a) A DM Kft. üzletében a ruházata alá rejtett 1 darab Tom Tailor parfümöt, 1 darab Panten sampon és 1 darab Nivea hajbalzsamot, melyeket a pénztárnál nem fizetett ki. Cselekményét az üzlet dolgozói észlelték, így az elvétellel okozott összesen 4.997 forint kár megtérült.
- b) A TESCO Zrt. áruházában a ruházata alá rejtett 2 üveg Jägermeister keserűlikőrt, majd a pénztárak vonalát fizetés nélkül elhagyta. A biztonsági őrök észlelték a terhelt cselekményét, így az elvétellel okozott összesen 4.798 forint kár megtérült.
- c) A Spar Kft. önkiszolgáló boltjában a ruházata alá rejtett 1 üveg Jägermesitert, melyet a pénztárnál nem fizetett ki. Cselekményét a bolt dolgozói észlelték, így az elvétellel okozott összesen 3.690 forint kár megtérült.

2.) A terhelt az elkövetett fenti bűncselekmények alkalmával az ellenőrzést végző biztonsági őröknek a saját neve és személyi adatai helyett unokatestvére, nevét és személyi adatait adta meg, az ellenőrzésekről készült mindhárom jegyzőkönyvet a saját neve helyett unokatestvére névaláírásával látta el.

3.) A terhelt tudatában volt annak, hogy a biztonsági őrök által felvett jegyzőkönyvek csatolásával a sértett üzletek feljelentést fognak tenni, valamint, hogy az üzletszerűen elkövetett lopási cselekmény miatt büntetőeljárás indul. Tisztában volt azzal is, hogy mivel a saját neve és személyi adatai helyett unokatestvére neve és személyi adatai, valamint névaláírása került a jegyzőkönyvbe, e büntetőeljárás unokatestvérével szemben fog megindulni. A Polgármesteri Hivatala 2007. május 22. napján terjesztett elő feljelentést unokatestvére ellen üzletszerűen elkövetett lopás vétsége miatt. A feljelentés folytán a Rendőrkapitányságon lopás vétségének gyanúja miatt a terhelt unokatestvérével szemben a nyomozás elrendelésre került, mely büntetőeljárásban az unokatestvérét a Rendőrkapitányság gyanúsítottként hallgatta meg.

A Fővárosi Bíróság másodfokú ítéletében a kerületi bíróság ítéletének tényállását azzal egészítette ki, hogy a történeti tényállás részévé tette az elsőfokú ítélet jogi indokolásában tett azt a megállapítást, hogy a vádlott a lopási cselekmények elkövetése révén rendszeres haszonszerzésre törekedett.

II. A bíróság jogerős ügydöntő határozatával szemben a terhelt védője terjesztett elő felülvizsgálati indítványt. Indítványát a Be. 416. § (1) bekezdés a) pontjára alapította és arra hivatkozott, hogy a terhelt bűnösségének megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor. Erre tekintettel a jogerős határozat hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására utasítását indítványozta. Álláspontja indokolása körében a védő a jogerős határozat megállapításait három ponton támadta.

a) Álláspontja szerint az alapeljárás során a bíróság figyelmen kívül hagyta a Btk. 282/C. § (1) bekezdésében, a Btk. 283. § (1) bekezdés (1) bekezdés e) pont I. fordulatában és f) pontjában foglaltakat, mivel a terhelt a cselekmények elkövetésekor kábítószer-fogyasztó (esetleg kábítószer-függő) személy volt. E körülmény értékelése esetén a terhelt kedvezőbb büntetőjogi elbírálásban (elterelés) részesülhetett volna.

b) A bíróságok tévesen értelmezték a büntetés kiszabásának a Btk. 83. § (1) bekezdésében foglalt elveit és nem vették figyelembe a terhelt elkövetést követően tanúsított magatartását.

c) A bíróságok tévesen értelmezték a Btk. 233. § (1) bekezdésének a) pontját, a rögzített tényállás szerint a terhelt unokatestvére személyi adatait nem a hatóság előtt diktálta be, a rendőrséget a TESCO dolgozói hívták a helyszínre.

A Legfőbb Ügyészség BF.3233/2009. számú átiratában a védő felülvizsgálati indítványát részben a törvényben kizártnak, részben alaptalannak jelölte meg és erre tekintettel a megtámadott határozat hatályban fenntartására tett indítványt.

A Legfelsőbb Bíróság nyilvános ülésen a terhelt és védője, illetve a legfőbb ügyész képviselője az írásban kifejtett álláspontjukkal egyező tartalommal szólalt fel.

III. A Legfelsőbb Bíróság a védő felülvizsgálati indítványával támadott határozatot a Be. 423. § (4) és (5) bekezdése értelmében a védő által megjelölt Be. 416. § (1) bekezdés a) pontjában írt okokból, illetve hivatalból, a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában megjelölt eljárásjogi okok szempontjából vizsgálta felül.

Ennek során megállapította, hogy hivatalból észlelendő eljárási szabálysértést - amilyenre egyébként a felülvizsgálati indítvány sem hivatkozott - az eljáró bíróságok nem valósítottak meg.

A védő által megjelölt három felülvizsgálati ok tekintetében a Legfelsőbb Bíróság - a Legfőbb Ügyészség álláspontjával egyezően - azt állapította meg, hogy közülük kettő a törvényben kizárt, egy pedig alaptalan.

A Be. 423. § (1) bekezdésében rögzíti, hogy a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó. E rendelkezésből következően a Be. 416. § (1) bekezdésében megjelölt anyagi jogi kérdések a jogerős határozatban rögzített tényállás alapján bírálandók el. A terhelt kábítószer-fogyasztói, kábítószer-függői mivoltával kapcsolatban a tényállás egyetlen megállapítást sem tartalmaz, ebből következően az ehhez kapcsolódó "elterelés" vizsgálata sem jöhetett szóba. E körben a védő a tényállást támadta.

A büntetés mértékének felülvizsgálatát - ekként a bűnösségi körülmények újraértékelését - a törvény nem teszi lehetővé.

A terheltnek felrótt hamis vád büntettségével összefüggő védői érveléssel a Legfelsőbb Bíróság - a Be. 416. § (1) bekezdés a) pontja okából - érdemben foglalkozott.

A hamis vád büntetést érintően a Legfelsőbb Bíróság a másodfokú ítéletben kifejtettekkel maradéktalanul egyetértett. A terhelt hamis tartalmú nyilatkozata megtételének célja a felelősségre vonás alóli mentesülés volt. Tisztában volt azzal, hogy közlése a hatóság tudomására jut, hiszen közismert, hogy a biztonsági őrök tettenérés esetén rendőrségi feljelentéssel élnek. A terhelt tehát tettenérésekor tudta, hogy unokatestvére nevének közlése révén a hatóság az általa megnevezett személy ellen alaptalan büntetőeljárást indít. A hamis vád bűncselekménye törvényi tényállásában írtak megvalósításakor pedig ennél több nem szükséges. A hamis vád ugyanis szándékos, de nem célzatos bűncselekmény. Nem szükséges annak célzata, hogy az elkövető a hamis név bediktálásakor a bediktált nevű személlyel szembeni büntetőeljárás megindítását kifejezetten kívánja. Elégséges a vétlen személy megjelölésekor, ha büntetőeljárás megindításának lehetőségével tisztában van és e következménnyel szemben közömbös, ebbe belenyugszik. A hamis vád eshetőleg szándékkal is megvalósítható.

A kifejtettekéből következően a terhelt a jogerős ítélet tényállásában rögzített magatartásával a maradéktalanul kimerítette a Btk. 233. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott tényállás elemeit, ekként bűnössége megállapítására e körben is a büntető anyagi jog szabályainak megtartásával került sor.

A Legfelsőbb Bíróság ezért a felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozatokat a Be. 426. §-a értelmében hatályában fenntartotta.

A végzés elleni fellebbezést a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja zárja ki. A Be. 418. § (3) bekezdése alapján minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt. A Be. 421. §-ának (3) bekezdése rögzíti, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Legfelsőbb Bíróság mellőzheti.

Budapest, 2010. március 18.

*Dr. Schäfer Annamária s.k. a tanács elnöke, Dr. Kiss Sándor
s.k. előadó bíró, Dr. Csere Katalin s.k. bíró*

A kiadmány hiteléül:

*bírósági ügyintéző
Kné*